اعلام فرمول تعیین سبد معیشت

افزایش دستمزد یا جبران قدرت خرید

رییس کمیته دستمزد شورای عالی کار با اشاره به سبد معیشتی ۹ میلیون تومان خانوار، می‌گوید: با توجه به این‌که حداقل دستمزد امسال کارگران ۴ میلیون و ۵۰ میلیون تومان است، حدود ۴ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان شکاف میان دستمزد و سبد معیشت خانوار وجود دارد.

در هیاهوی میان اعداد و ارقام اعلامی برای خط فقر، شورای عالی کار بالاخره هزینه سبد معیشت کارگران را اعلام کرد؛ عددی که حدود ۳ میلیون تومان متفاوت از رقم پارسال است. روز یک‌شنبه بعد از برگزاری ۸ نشست فشرده در کمیته مزد شورای عالی کار، شرکاری اجتماعی روی رقم سبد معیشت خانوارهای کارگری به توافق رسیدند و سبد معیشت را نزدیک به ۹ میلیون تومان تعیین کردند.

براساس اعلام اعضای شورای عالی کار، شاخص سبد هزینه معیشت خانوار کارگری با ۳۰.۲ درصد افزایش نسبت به سال گذشته، ۸ میلیون و ۷۹۷ هزار تومان بوده؛ عددی که براساس اطلاعات مربوط به تورم دی‌ماه تعیین شده است.

آخرین گزارش بانک مرکزی از نرخ تورم حاکی از آن است که نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور در دی‌ماه به ۴۲.۴ درصد و نرخ تورم نقطه‌ای به عدد ۳۵.۹ درصد رسیده است. اما در شرایطی سبد معیشت خانوار کارگری در حدود ۹ میلیون تومان محاسبه شده که این عدد در سال گذشته ۶ میلیون و ۸۹۵ هزار تومان بوده است. این عدد در شرایطی دیده می‌شد که دستمزد ۱۴۰۰ کارگران، تنها ۵۹ درصد هزینه‌های خانوار را پوشش می‌داد؛ چراکه حداقل حقوق پایه در سال ۱۴۰۰، ۲ میلیون و ۶۵۵ هزار تومان مشخص شده بود و این عدد با احساب مواردی مانند حق مسکن، بن‌کارگری و پایه سنوات به رقم ۳ میلیون و ۷۰۵ هزار تومان می‌رسید.

نحوه محاسبه سبد معیشتی خانوار

شیوه محاسبه هزینه معیشت در شورای‌عالی کار به این صورت است که ابتدا هزینه خوراکی‌های موردنیاز یک خانوار ۳.۳نفره کارگری محاسبه می‌شود و پس‌ازآن با درنظر گرفتن مختصات تورمی دهک چهارم جامعه به‌عنوان دهک غالب کارگری، سهم خوراکی‌ها در کل سبد مصرفی کارگران مشخص می‌شود.

در ادامه نیز به‌تناسب افزایش هزینه خوراکی‌ها و سهم آنها در سبد خانوار، میزان افزایش مابقی هزینه‌های خانوار محاسبه خواهد شد. بر همین اساس در نشست اخیر شورای‌عالی کار، ابتدا هزینه خوراکی‌های یک خانوار کارگری براساس جدول انستیتو تغذیه ایران، مطالعات کارشناسی و مذاکره شرکای اجتماعی ۳۲میلیون و ۸۶۶هزار و ۱۴۳ریال تعیین شد. با توجه به سهم ۳۶.۶ درصدی اقلام خوراکی و سهم ۶۴.۴ درصدی اقلام غیرخوراکی در سبد مصرفی دهک چهارم، رقم هزینه معیشت کارگران ۸۹میلیون و ۷۹۸هزار و ۲۰۵ریال تعیین شده است.

در این میان، آن‌طور که علی‌حسین رعیتی‌فرد، معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی توضیح داده، سبد معیشتی کارگران بر اساس بررسی‌های انجام شده از مراجع رسمی ۸ میلیون و ۹۷۹ هزار تومان تعیین شد. این سبد شامل ۳۶.۵ درصد اقلام خوراکی و ۶۳.۴ درصد اقلام غیرخوراکی است. بر همین اساس، به گفته وی، حداقل حقوق و دستمزد با توجه به شاخص‌های مرکز آمار ایران و بانک مرکزی با حضور شرکای اجتماعی نمایندگان کارگری و کارفرمایی تعیین خواهد شد، بنابراین امیدواریم براساس کارشناسی‌های صورت گرفته و حضور فعالانه نمایندگان کارگری و کارفرمایی، حداقل حقوق کارگران در سال ۱۴۰۱ تامین‌کننده دغدغه‌ها و معیشت زندگی کارگران باشد.

کارگران: کاهش جبران خرید کارگران را می‌خواهیم

با توجه به تعیین رقم ۹ میلیون تومانی برای سبد معیشتی خانوار، در حال حاضر این سوال مطرح است که دستمزد کارگران برای سال آینده چقدر خواهد بود؟ فرامرز توفیقی، رییس کمیسیون دستمزد شورای عالی کار در گفت‌وگو با خبرگزاری خبرآنلاین می‌گوید: سبد معیشتی تعیین شد و به طور قطع زمانی که به آخر اسفندماه برسیم، تورم بهمن‌ماه اعلام می‌شود.

وی می‌افزاید: ماده ۴۱ قانون کار می‌گوید که دستمزد با توجه به تورم و سبد معیشت خانوار باید تعیین شود. این دو مولفه آماده است. تورم نمایندگان کارگری، پیاده شدن و اجرایی شدن ماده ۴۱ قانون کار است. رییس کمیسیون دستمزد شورای عالی کار تصریح می‌کند: امسال، اولین امتحان آقای رییسی، رییس دولت سیزدهم است که میزان تحقق شعارهای انتخاباتی ایشان در رابطه با حل مشکلات کارگری را خواهیم دید.

توفیقی با بیان این‌که هر گمانه‌زنی‌ای در حال حاضر در رابطه با دستمزد اشتباه است، می‌گوید: هیچ پس‌زمینه‌ای وجود ندارد که براساس آن بگوییم رقم دستمزد چقدر می‌شود. با این وجود امیدواریم اتفاقات خوبی در جلسات شورای عالی کار بیفتد.

وی متذکر می‌شود: همین الان حداقل دستمزد ۴ میلیون و ۵۰ میلیون تومان است. در حالی که هزینه سبد معیشت خانوار ۹ میلیون تومان است، بنابراین ۴ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان عقب‌افتادگی وجود دارد. رییس کمیسیون دستمزد شورای عالی کار تاکید می‌کند: ما افزایش دستمزد نمی‌خواهیم، ما کاهش جبران قدرت خرید کارگران را می‌خواهیم.

سبد معیشت ۳۰ درصد رشد داشت

اصغر آهنی‌ها، نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار نیز در گفت‌وگو با خبرگزاری خبرآنلاین می‌گوید: هر ساله سبد معیشت، ترکیبی میان هزینه‌های دستمزدی و هزینه‌های اجتماعی است که می‌توان گفت سبد معیشت خانوار در سال جاری حدود ۳۰ درصد نسبت به پارسال رشد داشته است.

وی می‌افزاید: این‌که چه عددی برای حقوق و دستمزد کارگران در سال آینده تعیین می‌شود، الان زود است که صحبت کنیم. اما ما در جلسه بعدی جمع‌بندی خواهیم داشت و نظرات بخش دولت، کارگری و کارفرمایی گرفته می‌شود تا به نقطه مطلوبی برسیم.

نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار متذکر می‌شود: در حال حاضر کارفرمایان و بخش تولید در شرایط خاصی قرار دارد و در حال گزارش‌گیری از بخش کارفرمایی هستیم تا بتوانیم به نقطه مطلوبی در رابطه با دستمزد برسیم.

انتقاد بخش خصوصی از درج قیمت تولیدکننده

هر چند بر اساس اعلام سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان درج قیمت تولیدکننده بر بروی برخی محصولات اجباری شده اما به نظر می‌رسد بخش خصوصی نظر مساعدی نسبت به آن ندارد.

به گزارش ایسنا، فاز اول این بخشنامه، از ۲۷ آذرماه امسال اجرایی شد و بر اساس آن، تولیدکنندگان و واردکنندگان انواع آبمیوه، آب‌معدنی، ماءالشعیر، نوشابه گازدار، غذاساز، نوشیدنی‌ساز، چرخ گوشت و مایکروویو مکلف به درج قیمت تولیدکننده شدند. از چهارم دی ماه نیز، انواع پودر لباسشویی، دستمال کاغذی، پوشک بچه، یخچال و فریزر، تلویزیون و ماشین لباسشویی، ملزم به رعایت این دستورالعمل شد و در ادامه، فهرست کالاهای مشمول این طرح، بلندتر شد و به لنت ترمز، فیلتر روغن، روغن موتور، محصولات شوینده، محصولات سلولزی، سس، رب، کنسروها، ترشیجات و ماکارونی رسید. همچنین در این بخشنامه تاکید شده است که حداکثر مبلغی که توسط مجموع حلقه‌های توزیعی از تامین‌کننده تا مصرف‌کننده می‌تواند به قیمت تولیدکننده یا واردکننده اضافه شود، شامل مجموع ضریب سود پخش سراسری به میزان ۱۰ درصد و سود خرده فروشی است. گزارش اتاق تهران از تحلیل تولیدکنندگان و فعالان در حوزه کشاورزی و صنایع غذایی نشان می‌دهد که دستور جدید برای بسیاری از آنها مشکل ساز شده است. رئیس اتاق بازرگانی تهران در سخنانی، با بیان اینکه این طرح ممکن است ایراداتی داشته باشد، این نکته را یادآور شد که در ایران، بنگاه‌های صنعتی همچنان با هزینه بالا، دست به تولید می‌زنند، حال آنکه شاخص رقابت، به عنوان یک اصل در کسب‌وکار، تا حدود زیادی در بخش تولید و ساخت کشور، مورد توجه قرار نگرفته است. مسعود خوانساری پس از شنیدن نقدهای صنعتگران و کارآفرینان حوزه غذا پیرامون طرح اجرا شده از سوی سازمان حمایت، گفت: آنچه که واضح است، در ایران، تفاوت قیمت از درب کارخانه تا مصرف‌کننده در بخش‌های مختلف کالایی، به میزان ۲۰ تا ۵۰ درصد است که باید دلیل وجود این تفاوت قیمت ریشه‌یابی شود. وی با بیان اینکه، در بخشی از صنایع و گروه‌های تولیدی، تعداد بیشماری واحدهای تولیدی عمدتا مشغول به فعالیت هستند، افزود: شاید زمان آن فرا رسیده باشد که در ایران به فکر ایجاد زنجیره ارزش بود و واحدهای کوچک که تعداد آن نیز در بخشی از صنایع بسیار است، تجمیع و یکپارچه شوند و به این ترتیب، با نظم‌دهی به این صنایع، هزینه‌های تولید را نیز بتوان کاهش داد. رئیس اتاق تهران، با تاکید بر اینکه تولیدکننده ایرانی، با هزینه بالا دست به تولید و ساخت محصول می‌زند، افزود: قیمت تمام شده تولید در ایران، بالا است، بنابراین این عارضه را باید فعالان بخش‌خصوصی ریشه‌یابی کن‌ند و راهکارهایی برای رفع آن بیابند و با دولت به اشتراک بگذارند. خوانساری تاکید کرد که تولیدکنندگان و کارآفرینان در کشور، ضعف‌ها و اشکالات ساختاری که اجازه نداده است تولید در ایران، تقویت شود را شناسایی و راهکارهای اصلاحی را تدوین و روی میز دولت قرار دهند. کاوه زرگران، رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران، با اشاره به اینکه حذف نظام قیمت‌گذاری یکی از مطالبات جدی بخش خصوصی بوده است، گفت: با این حال، آنچه که به تازگی دولت با عنوان درج قیمت تولیدکننده به جای قیمت مصرف‌کننده با ابلاغیه سازمان حمایت در پیش گرفته، به نظر می‌رسد که بدون مطالعه قبلی و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای پیاده‌سازی آن، صورت گرفته است و مارجین‌های تعیین شده برای عوامل توزیع و خرده فروشی صحیح نیست و موجب نارضایتی آنها شده‌است و عملا عوامل توزیع و فروش حاضر به همکاری با تولیدکنندگان با حاشیه سودهای تعیین شده توسط دولت نیستند و تولیدکننده برای فروش کالای خود چاره‌ای جز پرداخت مارجین بیشتر ندارد.

به اسم کاهش نرخ ارز، به کام تصمیمات اشتباه

یک تحلیلگر بازار سرمایه ضمن انتقاد از برخی تصمیماتی که درمورد این بازار اخذ شده است، گفت: کاهش قیمت ارز ناشی از اخباری که از توافق های سیاسی احتمالی به گوش میرسد به بازار آسیب نمیرساند، بلکه برخی تصمیمات باعث از بین رفتن اعتماد سهامداران این بازار شده است.

روزبه شریعتی در گفت و گو با ایسنا، با تاکید بر اینکه نمیتوان رابطه مستقیمی بین کاهش ارزش قیمت دلار و روند نزولی بازار سرمایه پیدا کرد، توضیح داد: اگر قیمت دلار رشد پیدا کند و این رشد متاثر از کاهش ارزش پول ملی و تورم باشد، قیمت سهام هم مانند سایر بازارها و کالاهای داخل کشور، رشد میکند. اما اگر کاهش ارزش دلار متاثر از سیگنال های مثبت سیاسی، توافق سیاسی، کاهش تنش و ثبات سیاسی شکل بگیرد و گشایش های اقتصادی را در پی داشته باشد، شرایط فرق خواهد کرد.

وی ادامه داد: درواقع باید دید وقتی تحریم های سیاسی برداشته شود و بتوانیم نفت بفروشیم و ارز واردکشور کنیم، چه اثرات سیاسی را در پی خواهد داشت. شرایط شرکت ها در شرایط تحریم بسیار وخیم است. برای مثال به صورت غیررسمی شنیده میشد که یک زیرمجموعه تاپیکو، مجبور بود به دلیل شرایط تحریم، محصولات خود را تا ۲۰ درصد زیر قیمت منطقی صادر کند. یا شرکت های بزرگ دیگر برای اینکه بتوانند ارز خود را وارد کشور کنند، هزینه پول میدهند. این تحلیلگر بازار سرمایه با بیان اینکه همه این موضوعات عواقب تحریم سنگینی بوده که روی ایران است، اظهار کرد: نتیجه این موضوعات شرایط بد اقتصادی برای شرکت ها است. نرخ استهلاک از تشکیل سرمایه ثابت افزایش یافته بود. یعنی شرکت ها بیشتر از اینکه برای ایجاد ارزش افزوده، سرمایه گذاری مجدد کنند مستهلک شده اند و این زنگ خطر بسیبر بزرگی است. شریعتی با اشاره به اخباری که درمورد احتمال توافقات هسته ای منتشر شده است، عنوان کرد: مذاکرات جدی است و سیگنال های توافق به گوش می رسد. حتی صحبت از این می شود که کنار رفتن دو عضو مذاکره کننده امریکا به دلیل درخواست ایران بوده است. گفته میشود ۱۰ میلیارد دلار از پول ایران آزاد خواهد شد و معافیت هایی توسط باید صورت خواهد گرفت. تاثیر این اخبار را میتواند روی روی قیمت ارز در بازار ازاد هم مشاهده کرد که به محدوده ۲۶ هزار و ۵۰۰ تومان رسیده است. وی با تاکید بر اینکه متغیرهای زیادی روی بازار سرمایه تاثیر میگذارد، گفت: زمانی که ثبات سیاسی وجود داشته باشد و چشم انداز آینده روشن باشد، بازارهای مالی از جمله بازار سرمایه P/E میگیرند. چراکه شرکتی که در دوره تحریم ۱۰۰۰ تومان سود میسازد، بعد از توافق میتواند ۱۵۰۰ تومان سود بسازد و سال بعدی هم با چند کشور اروپایی قرارداد ببندد و میزان سودی که میسازد به ۲۵۰۰ تومان برسد. این تحلیلگر بازار سرمایه ادامه داد: چند صنعت به صورت سنتی در کشور ما متاثر از این نگاه هستند که مورد اقبال واقع می شود. این صنایع عبارت اند از صنعت خودرو، بانک، بیمه و لیزینگ. همچنین گشایش های اقتصادی در صنایع پتروشیمی و فلزی و معدنی میتواند منجر به این شود که این صنایع زیر قیمت تعادلی نفروشند. شریعتی در ادامه با اشاره به شرایط کنونی بازار سرمایه، عنوان کرد: بازار از یک فراز و نشیب بسیار سنگینی بیرون آمده است و با آن دست و پنجه نرم میکند. دولت به خاطر کسری بودجه عملا در جیب شرکت ها دست میکند. نرخ مالیات را دستکاری میکند و محصولاتی را نیمه خام و خام اعلام میکند که قابل پذیرش نیست. نرخ گاز را خلاف منطق بالا میبیند. همه این موضوعات به بازار سرمایه اسیب زده، بازار را دچار تنش کرده و اطمینان ها از بین رفته است و این اطمینان به این سادگی نمیتواند ترمیم شود.

تداوم بلاتکلیفی قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان

اجرای یک قانون دو سال معطل پول ماند

درحالیکه قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان از سال ۱۳۹۸ تصویب شده اما تاکنون به مرحله اجرا نرسیده است و آنطور که مسئولان سازمان امور مالیاتی می‌گویند اجرای این قانون قدم بزرگی است و نباید آن را فدای عجله کرد.

به گزارش ایسنا، با تصویب قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان در سال ۱۳۹۸، سازمان امور مالیاتی از شهریور آن سال معادل ۱۵ گروه از فعالان اقتصادی که حدود ۵۰ شغل می‌شوند را دسته‌بندی کرد تا برای شفاف شدن درآمد، جلوگیری از فرار مالیاتی و کمک به فرآیند حسابرسی مالیاتی مکلف به ثبت نام در سامانه مؤدیان و استفاده از کارتخوان باشند.

این اقدام در راستای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان صورت گرفت که طبق آن تمام افراد مشمول باید به ترتیبی که سازمان مقرر می‌کند، نسبت به ثبت‌نام در سامانه مؤدیان اقدام کنند و خرده‌فروشی‌ها و واحدهای صنفی که به صورت مستقیم با مصرف کننده نهائی ارتباط دارند، علاوه بر عضویت در سامانه مؤدیان، موظف به استفاده از پایانه فروشگاهی (کارتخوان) نیز هستند اما استفاده از پایانه فروشگاهی برای مؤدیانی که به صورت مستقیم با مصرف‌کننده نهایی ارتباط ندارند، الزامی نیست و مؤدیان مزبور موظفند کلیه صورت‌حساب‌های خود را به ترتیبی که سازمان تعیین می‌کند، از طریق سامانه مؤدیان صادر کنند.

در این زمینه، بانک مرکزی باید با همکاری سازمان مالیاتی نسبت به ساماندهی دستگاه‌های کارتخوان بانکی یا درگاه‌های پرداخت الکترونیکی اقدام کند که با اقدامات صورت گرفته، کلیه اشخاص دارای ابزار پرداخت‌های بانکی می‌توانند تا پایان بهمن ماه با ورود به درگاه ملی خدمات الکترونیک مالیاتی به نشانی MY.TAX.GOV.IR فهرست تمامی دستگاه‌های کارتخوان بانکی و یا درگاه‌های پرداخت الکترونیکی خود را مشاهده و نسبت به الصاق آنها به پرونده‌های مالیاتی قبلی و یا تشکیل پرونده مالیاتی جدید اقدام کنند.

در این بین، شواهد حاکی از آن است اتصال دستگاه‌های کارتخوان به پرونده مالیاتی سرعت گرفته است و براساس آخرین اعلام رئیس کل بانک مرکزی تاکنون ۸۰ درصد کارتخوان‌ها تعیین تکلیف شده‌اند و ۲۰ درصدی باقی مانده نیز نیز قطعا تا پایان سال ساماندهی شده و دارای پرونده مالیاتی خواهند شد.

با این تفاسیر، در شرایطی که دارندگان کارتخوان و درگاه‌های پرداخت الکترونیکی ملزم به اتصال به پرونده مالیاتی شده‌اند اما تاکنون خبری از راه‌اندازی سامانه مؤدیان نیست.

این در حالی است که بر اساس ماده۳ «پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان» سازمان امور مالیاتی کشور موظف بود حداکثر ظرف مدت ۱۵ ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، سامانه مؤدیان را راه اندازی و امکان ثبت نام مؤدیان در سامانه و صدور صورتحساب الکترونیکی را از طریق سامانه مزبور فراهم کند.

چرا اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی تاخیر دارد؟

اما تاکنون اجرای کامل قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان در پیچ و تاب اجرا قرار دارد که مسئولان سازمان امور مالیاتی دلیل تاخیر در اجرای این قانون را در عواملی چون تخصیص نیافتن بودجه در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ برای اجرای این قانون، احتیاج داشتن اجرای این قانون به حداقل ۵ تا ۱۰ سال زمان و ... می‌دانند.

آنطور که محمد مسیحی_معاون درآمدهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی درباره دلایل تاخیر در اجرای این قانون به ایسنا توضیح می‌دهد، در سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ بودجه‌ای برای اجرای این قانون پیش‌بینی نشد و از آنجا که اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان کار بزرگی است، نباید اجرای آن را فدای عجله کرد و اجرای آن به ۵ تا ۱۰ سال زمان نیاز دارد.

معاون سازمان امور مالیاتی کم بودن زمان اولیه درنظر گرفته شده برای اجرای این قانون را از دیگر علل تاخیر در اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی می‌داند.

تنها راه جذب نقدینگی‌های مردم

معاون وزیر کار با بیان اینکه تنها راه جذب نقدینگی مردم استفاده از ظرفیت تعاونی ها است، می گوید: بخش تعاون با وجود ظرفیت‌های عظیم، مظلوم و مهجور مانده و این نگاه باید تغییر کند.

به گزارش ایسنا، تعاونی‌ها یکی از ابزارهای توسعه فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی در کشور به شمار می روند که نقش موثری در بهره وری، رونق تولید و اشتغال، بهبود شرایط زندگی و کسب و کار و ارتقای سطح درآمد و رفاه افراد دارند.

تجربه کشورهای توسعه یافته نشان می‌دهد که تعاونی‌ها بهترین و دموکراتیک‌ترین سازمانها و تشکل‌هایی هستند که زمینه تجمیع سرمایه های خرد و بکارگیری نیروهای خلاق و مستعد و با انگیزه برای انجام کارهای گروهی و مشارکتهای کارآفرینانه را فراهم می کنند.

تعاونی‌ها می‌توانند علاوه بر تجمیع سرمایه‌های خرد و ایجاد اشتغال، درآمد حاصل از فعالیت را به نحو مطلوب و عادلانه بین اعضای خود تقسیم کنند.

مهدی مسکنی ـ معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ـ ضمن تاکید بر اهمیت برنامه‌ریزی در بخش تعاون، تنها راه جذب نقدینگی های مردم را در بهره گیری از ظرفیت تعاونی‌ها می داند.

او می گوید: بخش تعاون در کشور با وجود ظرفیت‌های عظیم، مظلوم و مهجور مانده است و این نگاه باید تغییر کند.

مسکنی می گوید: با توجه به فرمایش رهبر معظم انقلاب که صریحا فرموده‌اند به تعاون اعتقاد دارند و همواره در سخنرانی‌های خود به تعاون و همکاری با مردم تاکید فرموده‌اند، باید در این زمینه با برنامه ریزی وارد عمل شویم و از این ظرفیت عظیم در جهت توسعه و پیشرفت کشور بهره ببریم.

معاون وزیر کار با تاکید بر لزوم استفاده از ظرفیت صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری بخش تعاون برای رشد و شکوفایی تعاونی‌ها معتقد است: صنوف مختلف می‌توانند درحوزه‌های تولید، توزیع و خدمات، تعاونی تاسیس کنند و از مزایای آن بهره مند شوند.

در حال حاضر نقش تعاونی‌ها در ایجاد اشتغال بر کسی پوشیده نیست. با وجود آنکه ایجاد هر فرصت شغلی در صنایع بزرگ و پتروشیمی‌ها به سرمایه گذاری کلان نیاز دارد اما هزینه ایجاد شغل در بخش تعاون بسیار ارزان تر از سایر بخشها است و می توان با صرف مبالغ پایین تر از ۱۰۰ میلیون تومان حتی ارقام ۲۰ میلیون تومان و ۵۰ میلیون تومان یک کسب و کار تعاونی ایجاد کرد.

حمید حاج اسماعیلی ـ کارشناس حوزه کار ـ در گفت وگو با ایسنا، به نقش تعاونی ها در بهبود فضای کسب و کار اشاره کرده و می گوید: لازم است از ظرفیتهای مغفول مانده بخش تعاون به منظور اشتغالزایی، بهبود جریان کسب و کار و کاهش بیکاری در کشور استفاده کنیم.

وی می گوید: کشورهایی نظیر هند به تجمیع سرمایه‌های اندک مردم روی آورده و کسب و کارهای خرد و کوچک خود را بر پایه تعاونی ایجاد کرده اند تا از این طریق هم به توزیع عادلانه درآمد در میان آحاد جامعه کمک شود و هم زمینه ارتقای سطح معیشت خانوار به وجود آید.

به گفته این فعال تعاونی، در سایه مشارکت جمعی است که تعاونی‌ها به رشد و تعالی دست پیدا می کنند و با گسترش فعالیتهای تعاونی، فاصله طبقاتی در کشور کاهش می یابد.

وی تاکید دارد که منابع و اعتبارات در جهت منتفع کردن مردم و جامعه از مزیتهای بخش تعاون باید به سمت اشتغالزایی در تعاونی ها هدایت شود.

به گزارش ایسنا، با توجه به تاکید کارشناسان و فعالان بخش تعاون بر استفاده از ظرفیتهای بالای تعاونی‌ها، شایسته است که درخصوص بهره گیری از مزیتهای بخش تعاون در توزیع، مصرف، تنظیم بازار به ویژه تجمیع نقدینگی‌ها و سرمایه های موجود جامعه، سیاستگذاری و برنامه‌ریزی مناسب صورت گیرد و از پتانسیل های مغفول مانده بخش تعاون در اشتغالزایی و درآمدزایی افراد و فارغ التحصیلان استفاده شود.

پستچی‌های ارزی

اگرچه بانک ها محور تبادل تسهیلات ارزی بین صندوق توسعه ملی و متقاضیان هستند اما با وجود پرداخت ۴۰ میلیارد دلاری وام از این محل نتوانسته اند به تکلیف خود در برگشت تسهیلات عمل کنند، تا جایی که رئیس هیات عامل صندوق توسعه ملی با انتقاد از این رویه گفته بانک ها فقط در نقش پستچی، نامه ها را بین ما و تسهیلات گیرندگان جابجا می‌کنند.

به گزارش ایسنا، حدود ۱۰ سال است که صندوق توسعه ملی فعالیت خود را آغاز کرده تا بخشی از عواید ناشی از فروش نفت، گاز و میعانات گازی را به ثروت های ماندگار تبدیل کرده و از سویی از منابع آن جهت تامین مالی طرح‌های اقتصادی و سرمایه گذاری استفاده شود.

منابع صندوق توسعه ملی در قالب تسهیلات ارزی و ریالی به متقاضیان ارائه می‌شود و در این بین بانک‌ها هستند که به عنوان واسطه بین صندوق و متقاضیان قرار داشته و از طریق قراردادهای عاملیت ارزی و سپرده گذاری ارزی اقدام می‌کنند؛ به طوری که در قرارداد عاملیت ارزی، بر مبنای درخواست بانک و تا سقف مبلغ تعیین شده توسط صندوق، بانک اجازه تامین مالی ارزی طرح‌های دارای اهلیت متقاضی و با توجیه فنی، مالی و اقتصادی را بعد از تصویب در ارکان بانک و تائید صندوق خواهد داشت. در قرارداد سپرده گذاری ارزی بین صندوق و بانک سپرده‌پذیر نیز به همین ترتیب تا سقف مبلغ سپرده گذاری شده تسهیلات پرداخت می‌شود.

تامین مالی ۴۰ میلیارد دلاری از طریق بانک‌ها

در همین رابطه تازه‌ترین گزارش عملکرد صندوق توسعه ملی نشان می‌دهد که از ابتدای تاسیس تا دی ماه سال جاری در مجموع از محل قراردادهای عاملیت و سپرده گذاری ارزی برای ۳۶۴ طرح به مبلغ ۴۰ میلیارد دلار تامین مالی شده است. سهم قراردادهای عاملیت ارزی در این دوره بیش از ۳۴ میلیارد دلار برای تامین مالی ۳۱۸ طرح در بخش‌های مختلف اقتصادی به ویژه در حوزه انرژی با عاملیت بانک های طرف قرارداد بوده که در اختیار متقاضیان قرار داده شده و تاکنون ۱۸۵ طرح به مرحله بهره برداری رسیده است.

۷۹۰ میلیون دلار اعلام وصول شد

براساس این گزارش در ۱۱ ماهه امسال نیز از بین طرح‌های ارسالی جهت تامین مالی ارزی چهار طرح به مبلغ حدود ۷۹۰ میلیون دلار اعلام وصول شده که در مرحله تخصیص ارز قرار گرفته است.

بانک‌ها در برگشت کم کاری می‌کنند

اما در جریان حضور بانک‌ها در فرایند تسهیلات دهی صندوق توسعه ملی در این سال‌ها، چالش هایی نیز وجود داشته که در مدت اخیر نیز چند باری مورد تاکید هیات عامل صندوق توسعه ملی نیز قرار گرفت و در اهم آن بازپرداخت تسهیلات و برگشت منابع به صندوق قرار دارد.

این در حالی است که طی سال های اخیر به دلایلی از جمله تحریم ها و عدم امکان ورود تجهیزات لازم برای تولید شرایط به سمتی پیش رفته که بخش زیادی از تسهیلات پرداخت شده استمهال شده و حتی در سال گذشته نیز صندوق تسهیلاتی برای دارندگان وام‌های ارزی در نظر گرفته بود.

اگر امهال نمی‌شد بدهی به ۳۰ میلیارد دلار می‌رسید

گزارشی که چندی پیش غضنفری- رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی - اعلام کرد، نشان داد که اگر در رابطه با طرح های ارزی استمهال صورت نمی گرفت، بدهی سررسید شده به ۳۰ میلیارد دلار می رسید.

وقتی بانک‌ها نقش پستچی دارند

اما در این بین نقش بانک‌های عامل قابل توجه بوده است و ظاهرا بیش از توان و ظرفیت خود عاملیت ارزی را پذیرفته اند و در برگشت تسهیلات هم به تکلیف خود عمل نکرده‌اند، موضوعی که مورد انتقاد غضنفری قرار گرفته و گفته که بانک های عامل متعهد شدند که در قبال هر گونه پرداخت تسهیلات گیرندگان، منابع ارزی را به صندوق برگردانند ولی با این حال با وجود مکاتبات صورت گرفته با بانک مرکزی بانک ها چند برابر توان و ظرفیت خود عاملیت ارزی را پذیرفته و اکنون برای بازپرداخت تسهیلات با مشکل مواجه شده‌اند.

رئیس هیات عامل صندوق توسعه ملی عملکرد بانک‌ها در این رابطه را به پستچی تشبیه کرده و گفته که بانک ها در این بین تنها کاری که می کنند در نقش پستچی نامه های صندوق توسعه ملی را به دست تسهیلات گیرندگان می‌رسانند و نامه های آن را به صندوق می دهند.

قرار است طلب ها با سهام و یا دارایی تسویه شود

با این وجود در جلسه ای که چندی پیش در هیات امنای صندوق توسعه ملی با حضور رئیس جمهور برگزار شد، ظاهرا مصوبه ای اخذ شده تا بتواند براساس آن به نوعی در برگشت طلب‌های صندوق گشایش ایجاد کند؛ به گونه‌ای که طبق آن صندوق این اجازه را دارد که به صورت مستقیم و یا از طریق بانک‌های عامل بخشی از طلب ها و یا همه آن را به صورت سهام یا تملک دارایی ها دریافت کند، البته هنوز آیین نامه اجرایی آن در هیات امنای صندوق به تصویب نرسیده است.